

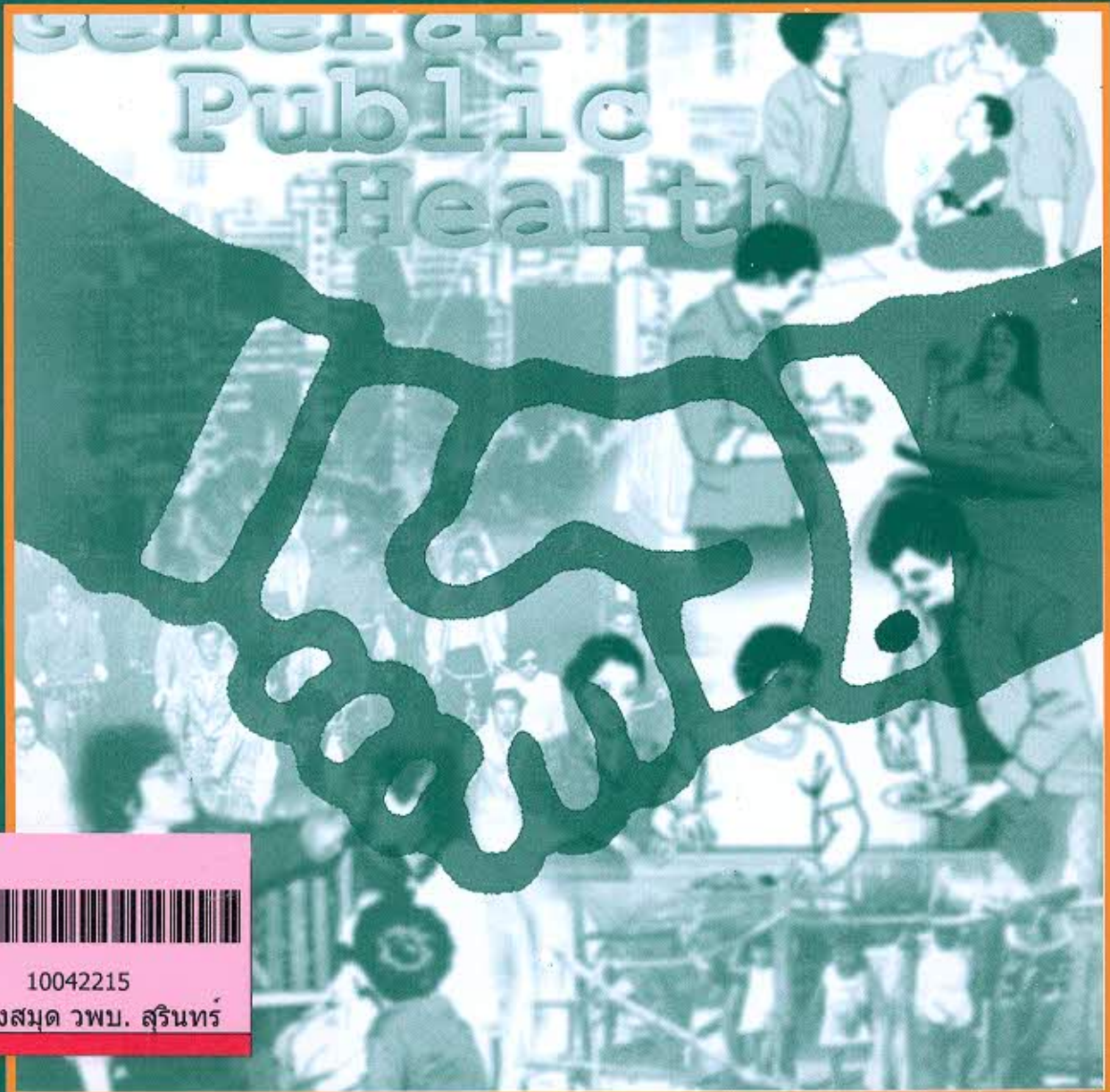
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมสารราช
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

53202

เอกสารการสอนชุดวิชา

หน่วยที่ 1-7

การสาธารณสุขทั่วไป General Public Health

10042215

ห้องสมุด วพบ. สุรินทร์

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(3)
รายละเอียดทศวิชา	(9)
วิธีการศึกษา	(10)
หน่วยที่ 1 สุขภาพและการสาธารณสุข	1
แผนการสอนประจำหน่วย	2
ตอนที่ 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับสุขภาพ	4
เรื่องที่ 1.1.1 คำจำกัดความของสุขภาพ	6
เรื่องที่ 1.1.2 มิติของสุขภาพความต่อเนื่องของการเจ็บป่วย และสภาวะและความสำคัญของสุขภาพทางบวก	13
เรื่องที่ 1.1.3 ปัจจัยกำหนดสภาวะสุขภาพ	19
ตอนที่ 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสภาวะสุขภาพ	26
เรื่องที่ 1.2.1 สภาวะสุขภาพที่พึงประสงค์	27
เรื่องที่ 1.2.2 แนวทางการพัฒนาสภาวะสุขภาพ	31
เรื่องที่ 1.2.3 ตัวชี้วัดสภาวะสุขภาพ	35
ตอนที่ 1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการสาธารณสุข	38
เรื่องที่ 1.3.1 ความเป็นมาของการสาธารณสุข	40
เรื่องที่ 1.3.2 คำจำกัดความ เป้าหมาย และขอบเขตของการสาธารณสุข	44
เรื่องที่ 1.3.3 หลักการ และมาตรการของการสาธารณสุข	49
เรื่องที่ 1.3.4 ปัญหาการสาธารณสุขในประเทศกำลังพัฒนาตอนต้น คริสต์ศตวรรษที่ 21	55
บรรณานุกรม	62
หน่วยที่ 2 การพัฒนาสาธารณสุขของประเทศไทย	63
แผนการสอนประจำหน่วย	64
ตอนที่ 2.1 การสาธารณสุขของประเทศไทยก่อนมีแผนพัฒนาการสาธารณสุขแห่งชาติ	66
เรื่องที่ 2.1.1 การดูแลสุขภาพของคนไทยช่วงก่อนประวัติศาสตร์และสมัยสุโขทัย	68
เรื่องที่ 2.1.2 การดูแลสุขภาพของคนไทยสมัยกรุงศรีอยุธยาถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ (รัชกาลที่ 6)	71
เรื่องที่ 2.1.3 การแพทย์และการสาธารณสุขของประเทศไทยช่วงรัชกาลที่ 7 ถึง ช่วงก่อนมีแผนพัฒนาการสาธารณสุขแห่งชาติ	75

ตอนที่ 2.2 การสาธารณสุขของประเทศไทยตั้งแต่แผนพัฒนาการสาธารณสุขแห่งชาติ ฉบับที่ 1-9	78
เรื่องที่ 2.2.1 การพัฒนาสาธารณสุขในช่วงแผนพัฒนาการสาธารณสุขแห่งชาติ ฉบับที่ 1-3 (พ.ศ.2504-2518)	80
เรื่องที่ 2.2.2 การพัฒนาสาธารณสุขในช่วงแผนพัฒนาการสาธารณสุขแห่งชาติ ฉบับที่ 4-6 (พ.ศ.2519-2534)	83
เรื่องที่ 2.2.3 การพัฒนาสาธารณสุขในช่วงแผนพัฒนางานสาธารณสุขแห่งชาติ ฉบับที่ 7-8 (พ.ศ.2535-2544)	87
เรื่องที่ 2.2.4 การพัฒนาสาธารณสุขในแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549)	90
ตอนที่ 2.3 ประเด็นสำคัญของการพัฒนาสาธารณสุขในแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 9	97
เรื่องที่ 2.3.1 แนวคิดสำคัญในแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 9	98
เรื่องที่ 2.3.2 การพัฒนาอย่างยั่งยืนกับการพัฒนาสาธารณสุข	103
เรื่องที่ 2.3.3 จริยธรรม และคุณธรรมในการทำงานสาธารณสุข	107
บรรณานุกรม	113

หน่วยที่ 3 สุขภาพดีถ้วนหน้าและคุณภาพชีวิต

แผนการสอนประจำหน่วย	116
ตอนที่ 3.1 แนวคิดสุขภาพดีถ้วนหน้าและคุณภาพชีวิต	118
เรื่องที่ 3.1.1 วิวัฒนาการของแนวคิดสุขภาพดีถ้วนหน้า	119
เรื่องที่ 3.1.2 ประเทศไทยกับแนวคิดสุขภาพดีถ้วนหน้า	123
เรื่องที่ 3.1.3 แนวคิดคุณภาพชีวิต	131
ตอนที่ 3.2 การดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานในประเทศไทย	137
เรื่องที่ 3.2.1 การดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานตามแผนพัฒนาสาธารณสุข ฉบับที่ 4-8	138
เรื่องที่ 3.2.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานสาธารณสุขมูลฐาน	145
เรื่องที่ 3.2.3 การบรรลุสุขภาพดีถ้วนหน้าตามนโยบายและเป้าหมาย	152
ตอนที่ 3.3 แนวโน้มและทิศทางการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานหลัง พ.ศ.2543	162
เรื่องที่ 3.3.1 สถานการณ์งานสาธารณสุขมูลฐาน พ.ศ.2543	163
เรื่องที่ 3.3.2 ทิศทางการพัฒนางานสาธารณสุขมูลฐาน	171
เรื่องที่ 3.3.3 การกระจายอำนาจกับการสาธารณสุขมูลฐาน	177
เรื่องที่ 3.3.4 ระบบสุขภาพภาคประชาชน	183
บรรณานุกรม	193
ภาคผนวก	195

หน่วยที่ 4 การส่งเสริมสุขภาพ.....	201
แผนการสอนประจำหน่วย.....	202
ตอนที่ 4.1 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ.....	204
เรื่องที่ 4.1.1 ความหมายและความสำคัญของการส่งเสริมสุขภาพ.....	205
เรื่องที่ 4.1.2 วิวัฒนาการของการส่งเสริมสุขภาพแนวใหม่.....	209
เรื่องที่ 4.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมสุขภาพกับการสุขศึกษา.....	220
ตอนที่ 4.2 องค์การที่มีบทบาทในการส่งเสริมสุขภาพ.....	222
เรื่องที่ 4.2.1 บทบาทขององค์กรภาครัฐกับการส่งเสริมสุขภาพ.....	223
เรื่องที่ 4.2.2 บทบาทขององค์กรภาคเอกชนกับการส่งเสริมสุขภาพ.....	232
เรื่องที่ 4.2.3 บทบาทขององค์กรภาคประชาชนกับการส่งเสริมสุขภาพ.....	238
ตอนที่ 4.3 กลยุทธ์การส่งเสริมสุขภาพ.....	245
เรื่องที่ 4.3.1 การพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ.....	246
เรื่องที่ 4.3.2 การปรับปรุงสิ่งแวดล้อมเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ.....	259
เรื่องที่ 4.3.3 การใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ.....	264
เรื่องที่ 4.3.4 การจัดบริการพื้นฐานที่จำเป็นต่อการส่งเสริมสุขภาพ.....	266
ตอนที่ 4.4 แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ.....	269
เรื่องที่ 4.4.1 การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพระดับบุคคล.....	270
เรื่องที่ 4.4.2 การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพระดับครอบครัว.....	272
เรื่องที่ 4.4.3 การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพระดับชุมชน.....	277
บรรณานุกรม.....	285
หน่วยที่ 5 การป้องกันและควบคุมโรค.....	287
แผนการสอนประจำหน่วย.....	288
ตอนที่ 5.1 แนวคิดเกี่ยวกับโรคและการเกิดโรค.....	290
เรื่องที่ 5.1.1 ความหมายและประเภทของโรค.....	291
เรื่องที่ 5.1.2 สถานการณ์ของโรคที่เป็นปัญหาสาธารณสุขของประเทศไทย.....	293
ตอนที่ 5.2 กระบวนการเกิดโรค.....	300
เรื่องที่ 5.2.1 ธรรมชาติของการเกิดโรค.....	301
เรื่องที่ 5.2.2 ปัจจัยสำคัญของการเกิดโรคด้านตัวคน.....	305
เรื่องที่ 5.2.3 ปัจจัยสำคัญของการเกิดโรคด้านตัวก่อโรค.....	306
เรื่องที่ 5.2.4 ปัจจัยสำคัญของการเกิดโรคด้านสิ่งแวดล้อม.....	309

ตอนที่ 5.3 การป้องกันโรค	311
เรื่องที่ 5.3.1 หลักการในการป้องกันโรค	313
เรื่องที่ 5.3.2 การป้องกันก่อนได้รับปัจจัยที่จะนำไปสู่การเกิดโรค	314
เรื่องที่ 5.3.3 การป้องกันระยะปฐมภูมิ	316
เรื่องที่ 5.3.4 การป้องกันระยะทุติยภูมิ	318
เรื่องที่ 5.3.5 การป้องกันระยะตติยภูมิ	320
ตอนที่ 5.4 การควบคุมโรค	322
เรื่องที่ 5.4.1 การควบคุมโรคกรณีมีผู้ติดโรค	324
เรื่องที่ 5.4.2 การควบคุมโรคกรณีพบผู้สัมผัสโรค	328
เรื่องที่ 5.4.3 การควบคุมโรคกรณีเกิดการระบาด	330
บรรณานุกรม	333
หน่วยที่ 8 การรักษาพยาบาลเบื้องต้น การฟื้นฟู และการประกันสุขภาพ	335
แผนการสอนประจำหน่วย	336
ตอนที่ 6.1 การรักษาพยาบาลในงานสาธารณสุข	338
เรื่องที่ 6.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดบริการรักษาพยาบาล	339
เรื่องที่ 6.1.2 การรักษาพยาบาลเบื้องต้น	345
เรื่องที่ 6.1.3 ระบบการส่งต่อผู้ป่วย	353
ตอนที่ 6.2 การฟื้นฟูสภาพในงานสาธารณสุข	364
เรื่องที่ 6.2.1 ความหมาย วัตถุประสงค์ และขอบเขตของการฟื้นฟูสภาพ	365
เรื่องที่ 6.2.2 การดำเนินงานฟื้นฟูสภาพ	370
เรื่องที่ 6.2.3 มาตรฐานงานฟื้นฟูสภาพ	381
ตอนที่ 6.3 การประกันสุขภาพของประเทศไทย	386
เรื่องที่ 6.3.1 วัตถุประสงค์ และวิวัฒนาการของการประกันสุขภาพ	387
เรื่องที่ 6.3.2 รูปแบบการประกันสุขภาพ	391
บรรณานุกรม	402
หน่วยที่ 7 สุขภาพครอบครัว	405
แผนการสอนประจำหน่วย	406
ตอนที่ 7.1 แนวคิดพื้นฐานของสุขภาพครอบครัว	408
เรื่องที่ 7.1.1 ความหมาย ความสำคัญ และขอบเขตของสุขภาพครอบครัว	409
เรื่องที่ 7.1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพครอบครัว	414
เรื่องที่ 7.1.3 สุขภาพครอบครัวที่พึงประสงค์	419

ตอนที่ 7.2 การจัดบริการสุขภาพครอบครัว	422
เรื่องที่ 7.2.1 สถานการณ์ของสุขภาพครอบครัวและปัญหาการจัดบริการ สุขภาพครอบครัว	423
เรื่องที่ 7.2.2 หลักการจัดบริการสุขภาพครอบครัวและบทบาทของ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	427
เรื่องที่ 7.2.3 แนวทางการจัดบริการสุขภาพครอบครัว	432
ตอนที่ 7.3 การดูแลสุขภาพครอบครัว	436
เรื่องที่ 7.3.1 การดูแลสุขภาพพระยะครอบครัวเริ่มต้น	437
เรื่องที่ 7.3.2 การดูแลสุขภาพพระยะตั้งครรภ์และมีบุตรวัยทารก	444
เรื่องที่ 7.3.3 การดูแลสุขภาพพระยะมีบุตรวัยก่อนเรียน วัยเรียน และวัยรุ่น	450
เรื่องที่ 7.3.4 การดูแลสุขภาพพระยะวัยผู้ใหญ่	460
บรรณานุกรม	465